

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

20 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Puica Viorica

Donos Aliona

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022 și a sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Lîsîi Dmitri Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat r-nul Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 12.12.2019 - 12.04.2021

2. instanța de apel: 04.05.2021 - 24.05.2022

3. instanța de recurs: 25.08.2022 - 20.06.2023

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Lîsîi Dmitri Xxxxx a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 190 alin. (1) Cod penal, (parte vătămată Morari Dumitru), la 8 (opt) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 190 alin. (1) Cod penal, (parte vătămată Gavrilă Nicolai), la 4 (patru) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, (parte vătămată Buruina Liliana), la 8 (opt) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, (parte vătămată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”), la 7 (șapte) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, parte vătămată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”), la 7 (șapte) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, (parte vătămată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”, la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, (parte vătămată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”), la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, (parte vătămată Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”), la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, (parte vătămată Rusu Valentina), la 1 (unu) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 190 alin. (1) Cod penal, (parte vătămată Chiosa Zinaida Ivan), la 7 (șapte) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, parte vătămată Levcișin Piotr, la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, (parte vătămată Î.S. „Poșta Moldovei”), la 5 (cinci) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, (parte vătămată Î.S. „Poșta Moldovei”), la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (1) Cod penal, (parte vătămată PTC „Moldtelecom”), la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;
- art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, (parte vătămată PTC al „Serviciului Poștal”) la 6 (șase) luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Lîsîi Dmitri, i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins cererea apărătorului Renata Brașoveanu, înaintată în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri, privind reducerea pedepsei în baza art. 385 Cod de procedură penală.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Î.S. „Poșta Moldovei și s-a încasat de la inculpatul Lîsîi Dmitri în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei, cu titlu de prejudiciu material suma de 60 720 (șaizeci de mii șapte sute douăzeci) lei. Pe dosarele penale cu nr. 1-526/2020 din 24.02.2020, nr. 1-583/2020 din 27.02.2020; nr. 1-767/2020 din 12.03.2020; nr. 1-796/2020 din 16.03.2020 și nr. 1-1024/2020 din 25.05.2020.

S-a admis acțiunea civilă (vol. f.d.20) înaintată la faza de urmărire penală de către reprezentantul Î.S. „Poșta Moldovei”, Solonari Alexei și s-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 7250 lei (vol. V, f.d.20, dosarul penal cu nr.1-407/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 4560 lei (dosarul penal cu nr.1-2433/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 4560 lei (dosarul penal cu nr. 1-1024/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 5540 lei (dosarul penal cu nr.1-1563/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 6130 lei (dosarul penal cu nr.1-1963/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Morari Dumitru, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 10 000 lei (dosarul penal cu nr. 1-4834/2019).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Gavriliță Nicolai cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 900 lei (dosarul penal cu nr. 1-376/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Buruina Liliana cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 3630 lei (dosarul penal cu nr.1-1-616/2019).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Rusu Valentina cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 14 280 lei (dosarul penal cu nr.1-984/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Chiosa Zinaida cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 6399 lei (dosarul penal cu nr.1-1102/2020).

S-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Levcișin Piotr cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune în sumă de 6702,28 lei (dosarul penal cu nr.1-482/2020).

S-a admis cerința procurorului și s-a încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, cheltuielile de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-695 din 20.02.2020, în mărime de 2 520,00 lei.

2. Prima instanță a constatat că, Lîsîi Dmitri, la data 05 mai 2019, în jurul orei 22 și 00 min., aflându-se pe adresa mun. Chișinău, bd. Xxxxx scara xx, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, determinată de comportamentul dolosiv, sub pretextul chiriei pe o perioadă de 24 de ore a instrumentului de fumat narghilea, ilicit a însușit de la cet. Morari Dumitru, patru astfel de instrumente la prețul de 10000 lei, refuzând să le restituie proprietarului, cauzându-i părții vătămate prejudiciu material considerabil.

Astfel, Lîsîi Dmitri prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „escrocherie”, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința raportului juridic existent în partea ce ține de obiectul acestuia, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Tot, Lîsîi Dmitri, la data de 11 septembrie 2019, la orele 16:15 min., urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, manifestând un comportament viclean și eronat creând aparența falsă că ar fi acționat cu bună credință și camuflându-și intențiile reale, aflându-se în parcul „Valea Trandafirilor”, situat în sectorul Botanica, mun. Chișinău, în mod dolosiv, sub pretextul închirierii cu titlu oneros pe un termen de 30 minute, a trotinetei electrice de model „Segway”, ce aparține cu drept de proprietate SRL „Velotur-Grup”, a achitat suma de 80 lei și a transmis buletinul său de identitate cet. Butuc Dumitru, după care, însușind trotineta electrică de model „Segway”, nu a restituit-o proprietarului, eschivându-se de a executa obligațiile sale pecuniare, astfel i-a cauzat părții vătămate, Gavriliță Nicolai, daună materială considerabilă în sumă totală de 900 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri Xxxxx prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „escrocherie” dobândirea ilicită a bunurile altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, cu cauzarea unei daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Tot Lîsîi Dmitri, la data 15 noiembrie 2019 spre 16 noiembrie 2019, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, intenționat prin deteriorarea geamului automobilului de model „KIA VENGA” cu n/î XXXXX, care era parcat pe str. Decebal 7 din mun. Ungheni, a pătruns în interiorul automobilului, de unde pe ascuns a sustras o geantă pentru dame de culoare gri, în care se afla buletinul de identitate și polița de asigurare pe numele cet. Buruiana Liliana, 5 geluri de unghii la prețul de 150 lei bucata, în suma totală 750 lei, ulei pentru unghii la prețul de 70 lei, lampă de uscat unghiile la prețul de 350 lei, card bancar împreună cu codul PIN de la „Moldova-Agroindbank” pe care avea mijloace bănești în sumă de 2046 lei și card de la serviciul „Dragan-Group” pe care avea mijloace bănești în sumă de 415 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Buruina Liliana pagubă materială în sumă totală de 3 630 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „furt”, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) c) și d) Cod penal.

Tot, Lîsîi Dmitri la 09 decembrie 2019, aproximativ la ora 01:50, aflându-se pe str. Teilor 6, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea acestora, asigurându-se de faptul că, acțiunile lui rămân neobservate de terțe persoane, a deteriorat ușa de la Postul terminal PTC 2043, de unde pe ascuns a sustras o casetă în valoare de 4500 lei, în care se aflau mijloace financiare în valoare de

6530 lei, cauzându-i astfel părții vătămate întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” daune în proporții considerabile, în valoare totală 11 030 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot, Lîsîi Dmitri în perioada de timp 14 decembrie 2019, până la data de 15.12.2019, pe parcursul nopții, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, aflându-se în mun. Chișinău, pe bulevardul Moscova, 14/1, prin deteriorarea ușii terminalului în valoare de 500 de lei și a lacătului Postului Terminal „PTC-2068”, ce aparține întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, a sustras caseta de bancnote la preț de 4500 lei și mijloace bănești în sumă de 2250 lei, ulterior deplasându-se cu cele sustrate într-o direcție necunoscută. Astfel, cauzându-i părții vătămate prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 7250 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „furt” - adică sustragerea, pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Tot el, la data de 24 decembrie 2019 orele 05:06 mîm, acționând cu intenție, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, în timp ce se afla în apropierea postului terminal „PTC2143”, ce aparține întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, amplasat pe str. Iazului, 4/1, mun. Chișinău prin forțarea ușii postului terminal și altor componente electronice și de cablaj, cu un obiect metalic asemănător cu o șurubelniță, pe ascuns a sustras caseta de bancnote la prețul de 4500 lei MD, în care se aflau mijloace bănești în sumă de 70 lei MD, după care cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” daună în proporții considerabile în sumă totală de 4570 lei MD.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, „furt”, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Lîsîi Dmitri la data de 24 decembrie 2019, aproximativ la ora 05:06 min, aflându-se lângă postul terminal de pe str. Calea leșilor 47, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, folosindu-se de un obiect asemănător cu o șurubelniță, a deteriorat postul terminal, de unde a sustras pe ascuns caseta de bancnote la preț de 4500 lei, în care se aflau bani în sumă de 60 lei, după care cu bunurile sustrate asupra sa a părăsit locul comiterii

infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate I.S. „Poșta Moldovei” daună materială în proporții considerabile, în valoare totală de 4560 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, „furtul”, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot, Lîsîi Dmitri, în intervalul de timp de la 10 pînă la 11 ianuarie 2020, avînd intenția sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflîndu-se în mun. Chișinău, str. Sarmisegetusa 35/1, intenționat a deteriorat ușa postului terminal PTC 2142, amplasat pe adresa indicată, de unde pe ascuns a sustras caseta pentru bancnote la preț de 3750 lei și banii aflați în ea în sumă de 620 lei, după ce cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel I.S. „Poșta Moldovei” prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 4370 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „furt”, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, conform semnelor calificative, prin pătrundere și cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal.

Tot, Lîsîi Dmitri la 25 decembrie 2019 aproximativ ora 00:07, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirii lor ulterioare, prin forțarea geamului a pătruns în incinta cafenelei „Sweet Coffee” amplasată pe str. Ceucari 1/1 mun. Chișinău, de unde pe ascuns a sustras mijloace bănești în sumă de 280 lei și laptop de model „Dell Inspiron 145000”, la preț de 14 000 lei, după ce cu bunurile sustrase s-a ascuns de la locul comiterii faptei. În rezultatul acțiunilor infracționale părții vătămate Rusu Valentina i-a fost cauzată pagubă materială considerabilă în sumă totală de 14280 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de „furt”, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, săvârșit cu cauzarea de daune în proporții considerabile, adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Tot, Lîsîi Dmitri la 31 decembrie 2019, aproximativ ora 19:40, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altor persoane, acționînd cu intenție directă și conform unui plan bine determinat de a induce în eroare persoana, dîndu-și seama de caracterul ilegal al acțiunilor sale, prevăzînd urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestora, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, determinată de comportamentul dolosiv și viclean, aflîndu-se în mun. Chișinău, la intersecția str. Vlaicu Pîrcalab - bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, sub pretextul de a efectua un apel de pe telefonul mobil care aparține cu drept de posesie lui Gore Mihail, l-a indus în eroare pe ultimul și respectiv, în continuare, Lîsîi Dmitri, a primit în posesia sa telefonul mobil de model „Redmi Note 5”, cu nr. IMEI xxxxx, în care activa cartela SIM cu nr. xxxxx, după care, a părăsit locul comiterii infracțiunii, plecînd într-o direcție necunoscută, sustrăgînd în acest mod, telefonul mobil de model „Redmi Note

5", cu nr. IMEI xxxxx, în care activa cartela SIM cu nr. xxxxx, prin ce i-a cauzat părții vătămate, Chiosa Zinaida, daune considerabile, în sumă totală de 6399 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, adică „escrocheria”, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.

Tot, Lîsîi Dmitri, la 08 ianuarie 2020 ora 02.30, prin deteriorarea geamului lateral față stânga al automobilului de model Mercedes Sprinter cu n/î XXXXX care aparține cet. Licvișin Piotr, parcat pe str. Burebista 68/1 mun. Chișinău, a pătruns în automobil, de unde a sustras bani în sumă de 800 hrivne, care constituie suma de 577,28 lei și o cheie în valoare de 6125 lei, bunuri cu care a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate prejudiciu material considerabil, total în sumă de 6702,28 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de sustragere a bunurilor altor persoane, cu pătrundere în automobil, cu cauzarea unui prejudiciu material considerabil, infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Tot, Lîsîi Dmitri în perioada de timp din data de 27 ianuarie 2020, ora 17 și 00 min., până la data de 28 ianuarie 2020, ora 09 și 00 min, urmărind scopul sustragerii bunurilor altor persoane, prin forțarea ușii, a pătruns în terminalul ce aparține întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” situat pe str. Teilor, 6, mun. Chișinău, de unde în mod ascuns a sustras o casetă pentru păstrarea bancnotelor la preț de 4500 lei, în care se afla bani numerar în sumă de 1040 lei, astfel prin aceste acțiuni cauzându-i Î.S. „Poșta Moldovei”, prejudiciu material considerabil în sumă totală de 5540 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, „furtul” adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot, Lîsîi Dmitri la data de 28.01.2020, ora 01:43 min., dându-și seama de gradul și caracterul prejudiciabil al faptelor sale și admitând în mod conștient survenirea acestora, intenționat, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea ușii de la terminalul poștal „PTC Linella 4”, situat pe bd. Moscovei, 10/4, mun. Chișinău, în mod tainic a sustras caseta de bancnote în valoare de 4500 lei, în care se aflau bani în sumă de 1630 lei, după care cu bunurile sustrase s-a deplasat într-o direcție necunoscută, cauzându-i astfel părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” prejudiciu material în sumă totală de 6130 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe semnele: furtul, adică, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere sau în alt loc pentru depozitare.

Tot, Lîsîi Dmitri, la data de 28.01.2020, aproximativ ora 03:30 min, urmărind scopul sustragerii bunurilor, manifestând intenție directă și conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, aflându-se pe bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.12 din mun. Chișinău, având interes material, pe ascuns și prin deteriorarea ușei terminalului PTC „Moldtelecom”, din interiorul acestuia, a sustras caseta de bancnote la preț de 4500 lei, precum și mijloacele financiare în sumă de 1790 lei care se aflau în interiorul casetei indicate, după care, cu bunurile sustrate s-a ascuns de la locul comiterii infracțiunii, cauzând-i astfel, ÎS „Poșta Moldovei”, prejudiciu material, în sumă de 6 290 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Tot, Lîsîi Dmitri la 28 ianuarie 2020, aproximativ la ora 02:04 min, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altor persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admițând în mod conștient survenirea acestora, cu ajutorul unei șurubelnițe, a deteriorat ușa terminalului al PTC al Serviciului Poștal, situat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn 23, de unde a sustras pe ascuns mijloace bănești în sumă de 1 810 lei, și caseta de bancnote la preț de 4 500 lei, cauzându-i întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” daună în proporții considerabile în sumă totală de 6 310 lei.

Astfel, Lîsîi Dmitri, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3.Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Brașoveanu R, în numele inculpatului Lîsîi Dmitri, fără a contesta vinovăția inculpatului Lîsîi Dmitri în comiterea infracțiunilor imputate, a solicitat casarea parțială a acesteia, inclusiv din oficiu, în partea stabilirii pedepsei, în partea încasării prejudiciului material și a cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în privința lui Lîsîi Dmitri, pentru comiterea infracțiunilor săvârșite, să-i fie stabilită pedeapsa minimă cu aplicarea art. 364¹ CPP, cheltuielile judiciare în sumă de 2 320 lei să fie trecute în contul statului și micșorarea cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune, încasat în beneficiul părții vătămate Î.S. Poșta Moldovei de la 84 200 lei, la 56 050 lei. Constatarea faptului că Lîsîi Dmitri în calitate de prevenit s-a deținut în Penitenciarul 13 Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO și compensarea prin reducerea pedepsei, cu calcularea reducerii 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În motivarea cererii de apel, a invocat că:

- sentința este prea aspră în partea stabilirii pedepsei, neîntemeiată în partea încasării prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a cheltuielilor judiciare și neconstatării faptului că Lîsîi Dmitri în calitate de prevenit s-a aflat în Penitenciarul 13 - Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO, necompensarea prin reducerea pedepsei în privința lui Lîsîi Dmitri;

- în temeiul prevederilor art. 76 alin (1) Cod penal, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, colaborarea cu organul de urmărire penală pentru stabilirea adevărului în sensul de dare a declarațiilor, constituie circumstanțe ale cauzei care potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, atenuază răspunderea penală;

- instanța de judecată, însă a aplicat o pedeapsă neechitabilă, prea aspră inculpatului stabilindu-i o pedeapsă sub formă de 7 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, reieșind din prevederile art. 61, 75 Cod penal și circumstanțele cauzei;

- în ședința de judecată apărătorul inculpatului Lîsîi Dmitri, avocatul Renata Brașoveanu a depus și o cerere privind constatarea condițiilor de detenție, degradante și inumane, cu solicitarea de a fi redus din termenul pedepsei a lui Lîsîi Dmitri, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală;

- consideră neîntemeiată soluția instanței de fond privind respingerea cererii apărării privind constatarea faptului că, Lîsîi Dmitri în calitate de prevenit s-a aflat în Penitenciarul 13 - Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO și compensarea prin reducerea pedepsei în privința lui Lîsîi Dmitri, cu calcularea reducerii 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv;

- instanța de fond eronat a concluzionat că, la moment solicitarea apărătorului Renata Brașoveanu, depusă în numele inculpatului Lîsîi Dmitri, privind reducerea pedepsei, este imposibilă de admis, având în vedere că, nu a putut fi cumulată decizia Curții de Apel Chișinău din 10.02.2020, nefiind prezentată cu mențiunea definitivă. Or, inculpatul Lîsîi Dmitri, de la data reținerii 26.02.2020 până la 25.07.2020 s-a aflat sub arest preventiv;

-instanța neîntemeiat a conchis că, dacă nu există la materialele cauzei dispozitivul executoriu al Curții de Apel Chișinău, definitiv, este imposibil ca instanța de judecată să satisfacă cerința apărării privind reducerea pedepsei, pentru deținerea inculpatului în condiții inumane și degradante;

-Lîsîi Dmitri se află în condiții de detenție în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- instanța de judecată eronat a admis pretențiile înaintate de partea vătămată Î.S. „Poșta Moldovei”, cu încasarea de la Lîsîi Dmitri a prejudiciului material în sumă totală de 84 200 lei, în timp ce prejudiciul material cauzat prin infracțiune părții vătămate J.S. „Poșta Moldovei este de 56 050 lei;

- instanța de fond a încasat dublu prejudiciului material cauzat prin infracțiune, fapt inadmisibil și anume a încasat de la inculpatul Lîsîi Dmitri în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material suma de 60720 (șaizeci de mii șapte sute douăzeci) lei. Urmare a mai încasat din contul inculpatului Lîsîi Dmitri, în beneficiul părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei”, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune suma de 4560 lei. (dosarul penal cu nr.1-1024/2020);

- inculpatul a recunoscut acțiunile civile înaintate, asumându-și obligația să achite prejudiciul real cauzat prin infracțiune;

- Lîsîi Dmitri nu este de acord cu mărimea costurilor reparării terminalelor deteriorate ce nu este dovedită prin careva acte confirmative (bonuri de plată) achitate sau avansate în acest sens;

- reprezentantul Î.S. „Poșta Moldovei”, în cadrul ședinței de judecată a solicitat a fi admisă acțiunea civilă, care se va modifica, menționând că în rechizitoriu au fost incluse doar prejudiciile pentru sumele sustrase și caseta, însă nu au fost incluse cheltuielile pentru repararea post terminalului. A solicitat de a fi încasat de la inculpat suma de 97 700 lei;

- instanța de fond adoptând soluția în acest caz, a lăsat fără răspuns argumentele subsemnatei, astfel a încălcat dreptul la examinarea și soluționarea cauzei în mod echitabil garantat de art. 19 CPP, art.20 din Constituția RM precum și art.6 CEDO, a adoptat o hotărâre ilegală și nemotivată;

- în cazurile când expertiza dispusă de organul de urmărire penală, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi efectuate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, nu a inculpatului Lîsîi Dmitri;

- instanța de judecată urma a lua în considerare personalitatea inculpatului Lîsîi Dmitri care are studii medii incomplete, neangajat în câmpul muncii, are o situație financiară grea.

3.2 Partea vătămată „Poșta Moldovei” la data de 14.05.2021, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea neîncasării integrale a prejudiciului material cauzat pentru dosarele penale nr. 1- 2433/2020, 1-1563/2020 și 1-1963/2020, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea respectivă, prin care să fie admise integral acțiunile civile depuse pentru fiecare episod în parte, și anume: pentru dosarul penal nr. 1-2433/2020 (deteriorarea post terminalului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 47), încasarea de la Lîsîi Dmitrii în beneficiul Î.S.„Poșta Moldovei”, a prejudiciului material în sumă de 15 060 lei; pentru dosarul penal nr. 1-1563/2020 (deteriorarea post terminalului amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Teilor 6), încasarea de la Lîsîi Dmitrii în beneficiul Î.S.„Poșta Moldovei”, a prejudiciului material în sumă de 7040 lei; pentru dosarul penal nr. 1-1963/2020 (deteriorarea post terminalului amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei 10/4), încasarea de la Lîsîi Dmitrii în beneficiul Î.S.„Poșta Moldovei”, a prejudiciului material în sumă de 7 630 lei.

În argumentarea cererii de apel a invocat că:

- prin sentința dată, instanța de judecată a admis inclusiv acțiunea civilă depusă de Î.S.„Poșta Moldovei” cu privire la repararea prejudiciului material cauzat de către Lîsîi Dmitrii prin deteriorarea terminalelor, însă suma încasată, nu este cea integrală solicitată de LS.„Poșta Moldovei” în cauza dată;

- în cadrul acestui proces penal, Î.S. „Poșta Moldovei” a solicitat în total, încasarea de la Lîsîi Dmitri, suma prejudiciului material cauzat, în mărime de 97 700 lei. Prin sentința din 12.04.2021, instanța de judecată a încasat în beneficiul Î.S.„Poșta Moldovei”, suma de 84 200 lei, adică cu 13 500 lei mai puțin decât s-a solicitat, or, după cum s-a indicat și mărimea totală a prejudiciului material cauzat a constituit 97 700 lei;

- instanța de judecată nu a încasat integral suma prejudiciului material cauzat și solicitat de Î.S. „Poșta Moldovei”;

-deși instanța de judecată a încasat doar parțial prejudiciul material cauzat pentru cele 3 episoade (Dosarele penale nr. 1-2433/2020, 1-1563/2020 și 1-1963/2020), instanța de judecată nu a motivat în nici un fel, admiterea parțială, dar nu integrală a acțiunii civile pentru fiecare dintre aceste episoade.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, a fost respins apelul părții vătămate „Poșta Moldovei”, ca fiind depus peste termen. A fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Renata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dumitru și menținută sentința.

5. Instanța de apel a reținut că, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 12 aprilie 2021, a fost expediată prin poșta electronică la data de 20.04.2021, pe adresa electronică dumitrumelnic@posta.md (f.d. 78).

Dar în pofida faptului că, reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, a recepționat sentința enunțată mai sus, la data de 20 aprilie 2021, ultimul a depus apelul abia la data de 14 mai 2021, fără a solicita repunerea în termen.

Mai mult, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 15.02.2021 reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, Doina Negură a fost prezentă în ședința de judecată, la care părțile au fost anunțate că pentru deliberarea și pronunțarea sentinței se anunță întrerupere până la data de 17.03.2021, ulterior fiind stabilită pronunțarea sentinței pentru data de 12.04.2021 (f.d. 32-34), însă, reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, nu s-a prezentat, copia sentinței fiindu-i expediată prin poște electronice.

Astfel, cele enunțate indică elocvent la încălcarea termenelor prevăzute la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, iar potrivit prevederilor art. 403 alin. (1), art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, care expres indică la imposibilitatea declarării apelului mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, ceea ce face imposibilă și repunerea în termen a apelului declarat de reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, care a depus apel la data de 14 mai 2021, astfel, curgerea termenului de contestare se efectuează din data de 20.04.2021, iar reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” nu și-a exercitat dreptul legal de atac a actului de dispoziție a instanței de judecată în termenul prevăzut de lege.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a conchis că, cererea de apel depusă de reprezentantul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, nu se încadrează în termenul legal, fiind depusă tardiv, iar repunerea în termen nu a fost solicitată, astfel că, repunerea apelului în termen, de către instanța de apel, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO (*Ghirea versus Republica Moldova*) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un

proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel ori, instanța de apel nici nu purcede la examinarea fondului apelului, deoarece soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, în baza art. art. 190 alin. (1), art. 190 alin. (1), art. 186 alin. (2) lit. b) c) și d), art. 186 alin. (2) lit. d), art. 186 alin. (2) lit. d), art. 186 alin. (2) lit. d), art. 186 alin. (2) lit. b) și c), art. 186 alin. (2) lit. c) și d), art. 190 alin. (1), art. 186 alin. (2) lit. c) și d), art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2), lit. c), art. 186 alin. (1), art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către avocatul Renata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri în partea stabilirii pedepsei, iar prin efectul extensiv a solicitat și aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, însă, ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Subsecvent, vis-a-vis de cererea avocatului Renata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri, privind aplicarea în privința ultimului a actului de amnistie, instanța de apel a considerat-o nefondată, or, art. (1) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, statuează expres că, prezenta Lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2-5, 7, 8.

Potrivit revendicării eliberate pe numele inculpatului Lîsîi Dmitri se constată că, ultimul nu este la prima abatere de la legea penală, având înscrise pe numele său un șir de infracțiuni, indicate pe 2 file (f.d. 72-73, vol. X), ceea ce dă dovadă că, acesta prezintă riscul de recidivă și nu a pășit pe calea corijării, dar a ales comiterea infracțiunilor drept îndeletnicire.

În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, inculpatul Lîsîi Dmitri nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie și nu poate fi liberat de pedeapsa penală în prezenta pricină, or, ultimul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni grave, prohibiție impusă expres de legiuitor.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Lîsîi Dmitri de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei,

toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicând-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul a recunoscut vinovăția în cadrul urmăririi penale, instanța de fond i-a stabilit prin prisma art. 364¹ pct. (8) Cod de procedură penală, coroborat cu art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsă sub formă închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul Lîsîi Dmitri a săvârșit anume infracțiunile imputate, astfel, în instanța de apel probe noi nu au fost prezentate, dar s-a solicitat o nouă apreciere a celor cercetate de către instanța de fond pentru individualizarea pedepsei.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Lîsîi Dmitri, instanța a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicând-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpatul Lîsîi Dmitri a recunoscut vinovăția și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală (f. d. 171, vol. I), inculpatul anterior a fost judecat pentru infracțiuni similare, fiindu-i aplicate pedepse sub formă închisoare, însă, a mai comis și alte infracțiuni identice, ceea ce dă dovadă că, inculpatul a ales această îndeletnicire pentru a-și asigura existența or, în prezenta pricină a săvârșit 15 infracțiuni îndreptate împotriva patrimoniului, astfel că nu se atestă careva temei de a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă.

Prin urmare, inculpatul Lîsîi Dmitri nu și-a schimbat atitudinea față de normele ocrotite de lege, a comis alte fapte infracționale de același gen, prin ce se formează convingerea că, o pedeapsă mai blândă, solicitată de către partea apărării prin cererea de apel nu-și va atinge scopul pedepsei penale prevăzut în art. 61 Cod penal.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a respins argumentele avocatului Renata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri, cu privire la asprimea pedepsei, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

Cu referire la cererea avocatului Renata Brașoveanu, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, dat fiind că în speță instanța de fond corect a stabilit că, prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, nu pot fi aplicate, or, potrivit procesului verbal de reținere din data de 26.02.2020 (f.d. 38, vol. XV) Lîsîi Dmitri a fost reținut la data de data de 26.02.2020, iar motivul reținerii - este bănuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, iar potrivit informației prezentate de administrația instituției penitenciare nr. 7/13-327/20 din 30.07.2020, se constată Lîsîi Dmitri se află în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău începând cu data de 29.02.2020, însă la materialele cauzei nu este indicat în baza cărui dosar penal acesta a fost

plasat în arest preventiv, or, la materialele cauzei este anexată sentința Judecătorei Chișinău, sediu Buiucani din 12.07.2019, prin care inculpatul Lîsîi Dmitri a fost condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare cu suspendarea executării pentru o perioadă de 5 ani (f.d. 248-250, vol. I), care ulterior prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 10 februarie 2020, a fost casată parțial, recunoscând-l vinovat pe Lîsîi Dmitri în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, aplicând-i pedeapsa de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei inculpatului Lîsîi Dmitri a fost calculat din 10.02.2020, cu includerea în acest termen a duratei aflării inculpatului în stare de arest de la data de 26.06.2019 până la 12.07.2019 și de la data reținerii până la 10.02.2020 (f.d. 243-247, vol. I). Astfel, se constată că la acea perioadă se deținea ca condamnat în baza sentinței Judecătorei Chișinău, sediu Buiucani din 12.07.2019.

Astfel, instanța de fond corect a reținut că, la materialele cauzei nu există dispozitivul executoriu al Curții de Apel Chișinău, definitiv, ceea ce face imposibil ca instanța de judecată să satisfacă cerința apărării privind reducerea pedepsei, pentru deținerea inculpatului în condiții inumane și degradante, pentru perioada din 26.02.2020 până la data de 12.04.2021, după cum solicită partea apărării în cererea sa (f.d. 157-158, vol. I).

Mai mult ca atât la materialele cauzei nu este anexat raportul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, privind condițiile de deținere a inculpatului Lîsîi Dmitri pe toată perioada deținerii acestuia în P-13 Chișinău, pentru a putea constata în baza cărui dosar penal ultimul a fost plasat în arest preventiv și pe ce perioadă.

Sentința primei instanțe a fost contestată de avocatul Renata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri și în privința cheltuielilor judiciare în sumă de 2520 lei.

Instanța de apel nu a reținut ca fiind justificate solicitările părții apărării privind respingerea cererii acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la inculpatul Lîsîi Dmitri a cheltuielilor judiciare în sumă de 2520 lei or, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art. 143 Cod procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2) al articolului 143 Cod procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanța de apel a reținut că potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

Prin urmare instanța de apel a reținut că, la caz a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-695 din 20.02.2020 (f.d. 49, 53-63, vol. IX), costul căreia constituie 2520 lei.

În acest sens, instanța de apel a reținut ca fiind justificată soluția instanței de fond în această parte și întemeiat a fost admisă solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Lîsîi Dmitri a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 2520 lei.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel nu a reținut afirmațiile avocatului Renata Brașoveanu precum că, solicitările acuzatorului de stat sunt neîntemeiate, or, potrivit prevederilor art.143 alin. (1) pct. 6) CPP, expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Reiterând normele enunțate, instanța de apel a conchis că, instanța întemeiat și potrivit normelor legale a încasat suma de 2520 lei, în calitate de cheltuieli judiciare de la inculpatul Lîsîi Dmitri, or, aceste cheltuieli urmează a fi încasate din contul inculpatului, fiind suportate în urma efectuării raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-695 din 20.02.2020, costul căreia constituie 2520 lei.

Instanța de apel a remarcat că, avocatul Ranata Brașoveanu, în interesele inculpatului Lîsîi Dmitri, contestă sentința instanței de fond și în partea prejudiciului material încasat prin sentință în beneficiul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” și anume solicită că, acest prejudiciu să fie micșorat de la 84 200 lei la suma de 56 050 lei, or, consideră că anume acest prejudiciu i-a fost cauzat părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, iar instanța de fond a încasat dublul prejudiciului material cauzat prin infracțiune, ceea ce după părerea apărării este inadmisibil.

În ceea ce privește pretenția înaintată de avocatul Renata Brașoveanu, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 56 050 lei, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, or, suma încasată din contul inculpatului Lîsîi Dmitri în beneficiul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” constituie costul reparațiilor post terminalelor deteriorate, înlocuirea casetelor pentru bancnote în care se aflau mijloace bănești și care au fost sustrase de către inculpatul Lîsîi Dmitri, prin urmare aceste pretenții sunt întemeiate și urmează a fi menținută sentința în această parte, or, nu sunt temeuri de a interveni, iar apelul avocatului Renata Brașoveanu urmează a fi respinsă.

Instanța de apel a reținut că, în cazul dat survine răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile inculpatului Lîsîi Dmitri, care prin acțiunile sale infracționale a cauzat părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” un prejudiciu considerabil, astfel, este echitabil și întemeiat ca inculpatul Lîsîi Dmitri să achite părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” prejudiciul material cauzat în sumă de 88 760 lei, fiind demonstrat întinderea acestuia, cât și legătura dintre infracțiunea comisă de către Lîsîi Dmitri și quantumul pretenției de încasare a prejudiciului material înaintat prin acțiunile civile de către ÎS „Poșta Moldovei” (f.d. 180-195, 226-241, vol. I), prejudiciu recunoscut de către inculpatul Lîsîi Dmitri, asumându-și obligarea să achite prejudiciu cauzat prin infracțiune.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recurs ordinar de către avocatul Brașoveanu Renata în numele inculpatului, în partea stabilirii pedepsei, în partea încasării prejudiciului material și a cheltuielilor judiciare,

rejudicarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, în privința lui Lîsîi Dmitri, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2), 190 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa minimă, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, liberarea lui Lîsîi Dmitrii recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (1) Cod penal (episodul din 28.01.2020) de pedeapsă în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragerea la răspundere penală, cheltuielile judiciare în sumă de 2520 lei să fie trecute în contul statului; micșorarea cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune, încasat în beneficiul părții vătămate Î.S. Poșta Moldovei de la 84 200 lei la 56 050 lei; constatarea faptului că Lîsîi Dmitri în calitate de prevenit s-a aflat în Penitenciarul 13 – Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO și compensarea prin reducerea pedepsei în privința lui Lîsîi D., cu calcularea reducerii 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

În motivarea recursului indică:

- în temeiul prevederilor art. 76 alin (1) Cod penal: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, colaborarea cu organul de urmărire penală pentru stabilirea adevărului în sensul de dare a declarațiilor, constituie circumstanțe ale cauzei care potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, atenuază răspunderea penală;

- instanța de judecată, însă a aplicat o pedeapsă neechitabilă, prea aspră inculpatului stabilindu-i o pedeapsă sub formă de șapte ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, reieșind din prevederile art. 61, 75 Cod penal și circumstanțele cauzei;

- atât instanța de fond, cât și cea de apel eronat au ținut cont de circumstanțele cauzei - la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, incorect și neechitabil i-a numit o pedeapsă cu închisoarea sub formă de șapte ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

-consideră neîntemeiată soluția instanței de apel privind respingerea cererii apărării privind constatarea faptului că Lîsîi Dmitri în calitate de prevenit s-a aflat în Penitenciarul 13 - Chișinău, în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO și compensarea prin reducerea pedepsei în privința lui Lîsîi Dmitri, cu calcularea reducerii 2 zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv;

- inculpatul Lîsîi Dmitri, de la data reținerii 26.02.2020 pînă la 25.07.2020 s-a aflat sub arest preventiv anume în această cauză penală, fapt confirmat prin încheierile judecătorești de aplicare și prelungire a măsurii preventive -arestul preventiv.

- instanțele de judecată neîntemeiat au conchis că, dacă nu există la materialele cauzei dispozitivul executoriu al Curții de Apel Chișinău, definitiv, este imposibil ca instanța de judecată să satisfacă cerința apărării privind reducerea pedepsei, pentru deținerea inculpatului în condiții inumane și degradante;

- Lîsîi Dmitri s-a aflat în condiții de detenție în Penitenciarul nr.13 - Chișinău, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fapt confirmat prin răspunsul

Penitenciarului anexat la materialele cauzei, unde se descriu condițiile în care s-a deținut Lîsîi Dmitri;

- instanța de apel nu a apreciat acest răspuns ca un raport, dar nici nu a emis vreo încheiere de obligare a reprezentantului administrației penitenciare să prezinte un asemenea raport;

- conform modificărilor la art. 473², 473³ și art. 473⁴ CPP, care au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, apărarea consideră rezonabil și necesar ca termenul de pedeapsa în privința lui Lîsîi Dmitri, pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr.13 în calitate de prevenit conform prevederilor art. 473⁴ alin.(6), 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să se reducă în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv;

- instanța de judecată eronat a admis pretențiile înaintate de partea vătămată Î.S. „Poșta Moldovei, cu încasarea de la Lîsîi Dmitri a prejudiciului material în sumă totală de 84200 lei, în timp ce prejudiciul material cauzat prin infracțiune părții vătămate Î.S. „Poșta Moldovei este de 56 050 lei;

- instanța de apel nici nu s-a expus referitor la aceste motive și încălcări admise de instanța de fond;

- Lîsîi Dmitri nu este de acord cu mărimea costurilor reparării terminalelor deteriorate care nu este dovedită prin careva acte confirmative (bonuri de plată) achitate sau avansate în acest sens;

- reprezentanta Î.S. „Poșta Moldovei”, în cadrul ședinței de judecată a solicitat a fi admisă acțiunea civilă, care se va modifica, menționând că în rechizitoriu au fost incluse doar prejudiciile pentru sumele sustrase și caseta, însă nu au fost incluse cheltuielile pentru repararea post terminalului. A solicitat de a fi încasat de la inculpat suma de 97 700 lei;

- instanța de fond, cât și cea de apel la adoptarea hotărârii a emis și expus concluzii neclare, incomplete, incerte fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate de apărare, ceea ce constituie o nemotivare a hotărârii, iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei;

- instanța de apel greșit a menținut încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în sumă de 2520 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare;

- instanța de apel urma a lua în considerație și personalitatea inculpatului Lîsîi Dmitri care are studii medii incomplete, este neangajat în câmpul muncii, are o situație financiară grea.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6),10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul depune referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece pedeapsa stabilită este în dependență de circumstanțele agravante și atenuante, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat, urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către avocata Brașoveanu R. în numele inculpatului, se constată că, acesta este întemeiat în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

La acest capitol, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul, critică hotărârile judecătorești adoptate în cauză, menționând că cheltuielile judiciare în sumă de 2520 lei, urmau a fi trecute în contul statului, la fel eronat au fost admise pretențiile părții vătămate, cu încasarea prejudiciului în sumă de 84200 lei, în timp ce prejudiciul cauzat constituie 56050 lei.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat, respectiv nu există raționamente ca instanța de recurs să se îndepărteze de la concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară.

Dispozițiile art. 227 alin. (1), (2) pct. 5) Cod de procedură penală, stipulează că cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Instanța de recurs reține că, în prezenta cauză penală, a fost dispusă efectuarea acțiunilor procesuale, fiind întocmit raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/-1-R-695 din 20 februarie 2020, pentru care a fost achitată suma de 2520 lei.

În conformitate cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Totodată, art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, stipulează că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, această instanță a dispus menținerea sentinței și în partea încasării din contul lui Lîsîi D., a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare, în sumă de 2520 lei, motivându-și soluția.

Astfel, din conținutul recursului, se atestă că recurentul nu aduce argumente sau circumstanțe ce ar putea răsturna soluția instanței de apel, privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, or în ședința de judecată a instanței de apel nu au fost prezentate probe referitor la situația materială precară a inculpatului, sau aflarea persoanelor la întreținerea acestuia.

În urma celor expuse, Colegiul penal atestă că, raportul de expertiză nr. 34/12/-1-R-695 din 20 februarie 2020, a fost ordonat și efectuat în cadrul procesului penal, fiind achitată pentru întocmirea acesteia din sumele alocate de stat, astfel, pînă la recunoașterea inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii cheltuielile au fost avansate de stat, cheltuieli, care după condamnarea acestuia pot fi recuperate de la condamnat. Astfel, Colegiul penal reține că, raportul de expertiză nr. 34/12/-1-R-695 din 20 februarie 2020, fiind efectuat în cadrul cauzei penale în care instanțele de fond au constatat vinovăția lui Lîsîi D. de comiterea infracțiunilor imputate, instanțele de fond, just la solicitarea procurorului au dispus ca inculpatul să recupereze cheltuielile judiciare.

La fel, Colegiul penal respinge și argumentele recurentului în sensul că, urma a fi micșorat quantumul prejudiciului material cauzat ÎS "Poșta Moldovei". În acest sens, instanța de recurs atestă că, instanțele de fond s-au expus motivat și asupra soluției de admitere a acțiunii civile înaintate de ÎS "Poșta Moldovei", întemeiat reținând că, este echitabil și întemeiat ca inculpatul Lîsîi Dmitri să achite părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei” prejudiciul material cauzat în sumă de 88 760 lei, fiind demonstrată întinderea acestuia, cât și legătura dintre infracțiunea comisă de către Lîsîi Dmitri și quantumul pretenției de încasare a prejudiciului material înaintat prin acțiunile civile de către ÎS „Poșta Moldovei” (f.d. 180-195, 226-241, vol. I), prejudiciu recunoscut de către inculpatul Lîsîi Dmitri, asumându-și obligarea să achite prejudiciul cauzat prin infracțiune.

La fel, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel s-a expus întemeiat și asupra pretenției înaintate de avocatul Renata Brașoveanu, privind încasarea prejudiciului material doar în sumă de 56 050 lei, pe care a considerat-o neîntemeiată, or, suma încasată din contul inculpatului Lîsîi Dmitri în beneficiul părții vătămate ÎS „Poșta Moldovei”, constituie costul reparațiilor post terminalelor deteriorate, înlocuirea casetelor pentru bancnote în care se aflau mijloace bănești și care au fost sustrate de către inculpatul Lîsîi Dmitri.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel, prin hotărârea adoptată, a oferit răspunsuri la argumentele esențiale ale apelului declarat în partea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare și a prejudiciului material cauzat, corect fiind menținută sentința în acest sens.

Cu referire la aplicarea pedepsei inculpatului Lîsîi D., Colegiul penal lărgit reține că, reieșind din sumarul recursului declarat de avocata Brașoveanu R. în numele inculpatului, aceasta invocă și faptul că, s-a aplicat o pedeapsă prea aspră inculpatului, instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Lîsîi D., iar referitor la episodul din 28.01.2020, prin care Lîsîi D. a fost recunoscut vinovat în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, urma a fi liberat de pedeapsă, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului în partea pedepsei și examinării cererii privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a respins ca neîntemeiată cererea avocatei Brașoveanu R. în numele inculpatului, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Lîsîi D.

În motivarea soluției, la acest aspect, instanța de apel a indicat că *"Cu referire la cererea avocatului Renata Brașoveanu, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) CPP în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, instanța de apel o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, dat fiind că în speță instanța de fond corect a stabilit că, prevederile art. 385 al. (5) CPP în privința inculpatului Lîsîi Dmitri, nu pot fi aplicate, or, potrivit procesului verbal de reținere din data de 26.02.2020 (f.d. 38, vol. XV) Lîsîi Dmitri a fost reținut la data de data de 26.02.2020, iar motivul reținerii - este bănuیت de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 al. (2), lit. c) și d) Cod penal, iar potrivit informației prezentate de administrația instituției penitenciare nr. 7/13-327/20 din 30.07.2020 se constată Lîsîi Dmitri se află în detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău începând cu data de 29.02.2020, însă la materialele cauzei nu este indicat în baza cărui dosar penal acesta a fost plasat în arest preventiv, or, la materialele cauzei este anexată sentința Judecătorei Chișinău, sediu Buiucani din 12.07.2019, prin care inculpatul Lîsîi Dmitri a fost condamnat în baza art. 186 alin. (4) Cod Penal, la 4 ani închisoare cu suspendarea executării pentru o perioadă de 5 ani (f.d. 248-250, vol. I), care ulterior prin Decizia Curții de Apel Chișinău din data de 10 februarie 2020, a fost casată parțial, recunoscând-l vinovat pe Lîsîi Dmitri în baza art. 186 alin. (4) Cod Penal, aplicând-i pedeapsa de 4 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul executării pedepsei inculpatului Lîsîi Dmitri a fost calculat din 10.02.2020, cu includerea în acest termen a duratei aflării inculpatului în stare de arest de la data de 26.06.2019 până la 12.07.2019 și de la data reținerii până la 10.02.2020 (f.d. 243-247, vol. I). Astfel, se constată că la acea perioadă se deținea ca condamnat în baza sentinței*

Judecătoria Chișinău, sediu Buiucani din 12.07.2019.” Însă, în dispozitivul deciziei (f.d. 39 v. XIX), instanța de apel decide ” *Termenul executării pedepsei lui Lîsîi Dumitru a-l calcula din 24.05.2022 cu includerea în această perioadă deținerea sub arest din 26.02.2020 până la 25.07.2020 și din 12.04.2021 până la 24.05.2022.*” Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel a motivat contradictoriu respingerea cererii de aplicare a prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului, astfel pe de o parte în motivare indică faptul că, la acea perioadă inculpatul Lîsîi D. se deținea ca condamnat în baza altei sentințe, iar pe de altă parte, în dispozitiv (f.d. 42 v. XIX), include în termenul executării pedepsei perioadă deținerii sub arest, în acest fel constatând că inculpatul s-a aflat în arest anume pe acea cauză penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit apreciază concluziile instanței de apel menționate supra, ca fiind confuze și care nu se conciliază reciproc. Totodată, Colegiul penal conchide că în speță se atestă prezența temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii.*

În continuare, tot la acest argument, instanța de apel menționează că ” *Mai mult ca atât la materialele cauzei nu este anexat raportul Penitenciarului nr. 13 Chișinău, privind condițiile de deținere a inculpatului Lîsîi Dmitri Xxxxx pe toată perioada deținerii acestuia în P-13 Chișinău, pentru a putea constata în baza cărui dosar penal ultimul a fost plasat în arest preventiv și pe ce perioadă.*”, fără a ține cont de:

- prevederile art. 473³ alin. (2) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare;

- art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, care prevede că, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Astfel, Colegiul penal reține că instanța de apel, având cererea privind constatarea condițiilor de detenție, degradante și inumane, cu solicitarea de a fi redus din termenul pedepsei lui Lîsîi Dmitri, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, a respins-o, făcând referire la lipsa raportului Penitenciarului nr. 13 Chișinău, privind condițiile de deținere a inculpatului Lîsîi Dmitri, însă fără a verifica, prin solicitare la Penitenciarului nr. 13 Chișinău, datele indicate în cerere și anume dacă s-au constatat sau nu încălcări a drepturilor privind condițiile de detenție a inculpatului Lîsîi D.

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârilor contestate, este faptul că, prin sentința din 12 aprilie 2021, prima instanță, l-a recunoscut vinovat și condamnat pe inculpatul Lîsîi D. în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, (episodul din 28.01.2020 - parte vătămată PTC „Moldtelecom”), la 6 luni închisoare, cu

executare în penitenciar de tip semiînchis, soluție menținută de instanța de apel, prin decizia adoptată la 24 mai 2022, fără a ține cont de faptul că:

- la momentul comiterii infracțiunii - 28.01.2020, episodul cu partea vătămată PTC „Moldtelecom”, infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal, prevedea pedeapsă cu amendă în mărime pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani, iar conform art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare.

- în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare;

- de la momentul comiterii infracțiunii în cauză, 28.01.2020 - episodul - parte vătămată PTC „Moldtelecom”, pînă la pronunțarea deciziei instanței de apel, 24.05.2022, au expirat mai mult de 2 ani.

- dispoziția art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, prevede că sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Deci, reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel priplit a respins ca nefondat apelul avocatei Brașoveanu Renata în numele inculpatului, fără a lua în considerație că, pe episodul din 28.01.2020 - parte vătămată PTC „Moldtelecom”, la momentul pronunțării deciziei instanței de apel, deja era expirat termenul de prescripție de 2 ani, de la săvîrșirea infracțiunii în cauză, care se califică ca ușoară.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiul invocat și prevăzut în art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, fiindcă instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesual penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlătore erorile menționate, în partea pedepsei și examinării cererii avocatei Brașoveanu R. în numele inculpatului, privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să emită o soluție clară și motivată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și

să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către avocata Brașoveanu Renata în numele inculpatului, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, în latura pedepsei, în cauza penală în privința lui **Lîsîi Dmitri Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 13 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecător

Talpă Boris

Judecător

Eremciuc Ghenadie

Judecător

Puica Viorica

Judecător

Donos Aliona